

Boete voor dodelijke aanrijding bij Garyp

RENZE VAN DER SLUIS

GARYP Een inwonster van Garyp die begin oktober 2023 een aanrijding veroorzaakte met dodelijke afloop is maandag door de kantonrechter veroordeeld tot een boete van 500 euro.

Rechter Sytse Kooistra benadrukte aan het begin van de zitting dat de uitkomst van de strafzaak niet in verhouding stond tot de gevolgen. De verdachte (54) reed op de vooravond van 4 oktober 2023 op de Stinswei bij Garyp met haar auto twee voetgangers aan. Een 63-jarige inwonster van Burum overleed ter plekke. Een 58-jarige vrouw uit Garyp, raakte zwaargewond. Beide vrouwen belandden in de sloot naast de weg.

Het jongste slachtoffer werd met verschillende breuken en een hersenschudding afgevoerd naar het ziekenhuis. Ze heeft maandenlang moeten revalideren. Het dodelijke slachtoffer werd pas ruim een half uur na het ongeluk gevonden.

Omdat uit het onderzoek van de politie niet is gebleken dat de bestuurster grove fouten heeft gemaakt, was de zaak aangebracht bij de kantonrechter. Officier van justitie Jan Schipper verweet de bestuurster dat ze, zoals het juridisch heet, „gevaar en/of hinder” op de weg heeft veroorzaakt.

De vrouw heeft, luttele seconden voor ze de slachtoffers aanreed, op het scherm van het info-

tainmentsysteem in haar auto gekeken. Ze wilde via bluetooth haar man bellen.

Ze schatte zelf in dat ze het scherm niet eens heeft aangeraakt voor ze de twee vrouwen aanreed. Ze heeft hen nooit gezien, verklaarde ze. Het is volgens de politie niet gebleken dat ze te hard heeft gereden. Ook werden er geen bandensporen in de berm aangetroffen.

De politie berekende dat de lichtbundel van de koplampen van de auto 30 meter vooruit scheen. Met een snelheid van 60 kilometer per uur – ter plaatse de maximumsnelheid – deed de auto er volgens de berekening 1,8 seconden over om de slachtoffers te bereiken vanaf het moment dat ze zichtbaar waren.

De officier van justitie ging ervan uit dat de vrouw in die paar seconden de slachtoffers moet hebben aangereden. „Mevrouw had de aandacht op de weg moeten houden”, stelde Schipper.

Ook de officier begreep dat de uitkomst van de zaak in geen verhouding stond tot de gevolgen voor de nabestaanden. „Maar ik kán de gevolgen niet betrekken bij de strafeis”, aldus de officier. Bij zijn eis – een boete van 500 euro – hield Schipper er rekening mee dat de verdachte geen strafblad had.

De kantonrechter vonniste conform de eis. „De zaak heeft ook voor u levenslange gevolgen”, zei Kooistra tegen de vrouw.

Opnieuw aanval op schapen Nieuwehorne

ZANDER LAMME

NIEUWEHORNE Voor de derde keer in een week tijd zijn schapen van Martin Reitsma uit Lippenhuizen aangevallen.

Drie schapen werden meteen gedood, vijf schapen moesten een spuitje krijgen en dan er raakte ook nog een schaap gewond. Of ze slachtoffer zijn geworden van een wolf moet nog worden onderzocht.

Ongeveer een week geleden werden er bijna zestig schapen van Reitsma aangevallen. Dat gebeurde binnen 24 uur bij twee nachtelijke aanvallen in hetzelfde gebied, de Tjongervallei bij Nieuwehorne.

„Godferd... piip... net wer, tocht ik”, zegt Reitsma maandag. De dieren stonden ook nu bij een boer in de Tjongervallei.

Hij heeft ze er al zo'n twintig jaar staan. Ze worden ingezet voor gemeenten om het gras kort te houden. 's Winters verblijven ze bij boeren. In totaal heeft Reitsma zo'n 2500 schapen, verspreid over vijftig kuddes. „Ik weidze al tweintich jier by dy man. Mar dy seit ek: dit is dochs net bêst man.” Er stonden er tot maandag nog ongeveer 120. „Mar ik helje se dêr no wei. It is gewoan net feilich mear. Ien kear in oanfal, okee, twa kear in oanfal, mar dit is gewoan net te dwaan. Dit is net fol te hâlden.”

Reitsma zei eerder al dat het voor hem ondoenlijk is om een wolvenraster te plaatsen. „As ik dit mei myn bedriuw doch, moat ik fjouwer man ekstra personeel meinimme.”

Met alle andere maatregelen bij elkaar kost het hem naar eigen zeggen 3,5 ton euro per jaar.

WINTERGESPREK

Dolblij was Marthainès de Vries (43) uit Goutum toen ze op haar negentiende dankzij *Spoorloos* haar biologische familie in Colombia vond. Maar na bijna 24 jaar ontdekte ze dat het televisieprogramma haar had gematcht aan de verkeerde moeder. „Ik heb jarenlang in een leugen geleefd.”

INES JONKER

Het is een haast ongelooflijk verhaal dat Marthainès de Vries te vertellen heeft. Een verhaal dat ze zelf nog maar een paar maanden kent en dat ze vorige week voor het eerst naar buiten bracht. Liever had ze dat niet gedaan. Was ze eruit gekomen met KRO-NCRV, de omroep achter het adoptieprogramma, zonder advocaat en zonder media. Maar omdat die volgens haar op geen enkele manier over de brug komt (hierover later meer), mag iedereen het horen. Marthainès is de zesde geadopteerde die de omroep aansprakelijk stelt voor mismatches.

Als baby van tien maanden werd ze in 1982 vanuit Colombia geadopteerd door een echtpaar uit Oentsjerk. De band met haar adoptieouders was niet heel warm, met als gevolg dat ze verlangde naar contact met haar 'echte familie'. Haar tante schreef een brief naar *Spoorloos*, dat voor haar op zoek ging. 'Mijn leven begint pas op het moment dat ik mijn biologische moeder heb ontmoet', schreef ze aan de redactie.

Die reisde af naar Medellín, de tweede stad van Colombia, waar ze kleine posters ophing in een van de armste wijken. Daarop de geboortedatum van Marthainès, haar kinderfoto en de naam van haar moeder: Maria Ilduara Jaramillo. Maar liefst tien vrouwen meldden zich, die allemaal beweerden haar moeder te zijn. „Het was een soort auditie. Kom maar met een verhaal, werd ze gezegd.” Waarom al die vrouwen op de flyers afkwamen? „Er zaten vast moeders tussen die echt een kind hadden verloren. Anderen waren nieuwsgierig, misschien dachten ze dat er financieel wat te halen viel.” Onder hen was ook Maria Belén Jaramillo. Haar verhaal kwam volgens de lokale fixer het meest overeen met dat van Marthainès. Dat de tweede voornaam niet klopte met de adoptiepapieren zou volgens de redactie komen

Marthainès de Vries.

Het wintergesprek

De winter. Een mooie periode om uitgebreid met elkaar in gesprek te gaan. Om te praten met Friezen die een verhaal te vertellen hebben. Vandaag: Marthainès de Vries uit Goutum.

doordat ze als onverzekerde een valse naam had opgegeven.

Zelf uitte Maria Belén nog enige twijfel volgens Marthainès, maar de fixer hield vol: 'Het kan niet missen dat u het bent'. Voor ze het wist zat de Colombiaanse in een nieuwe jurk met een noodpaspoort in het vliegtuig naar Nederland. Tijdens de uitzending van 28 mei 2001 was het emotionele weerzien van Marthainès met haar vermeende moeder te zien.

In het programma vertelde Maria Belén dat ze haar dochter had moeten achterlaten in het ziekenhuis omdat ze te vroeg geboren was. Na een week zou ze te horen hebben gekregen van een verpleegkundige dat het meisje overleden was. De hereniging was inderdaad het begin van een nieuw leven voor Marthainès. Een jaar na de uitzending emigreerde ze naar Colombia omdat ze dicht bij haar familie wilde zijn. Ze vond een baan bij de Nederlandse ambassade in Bogota, kreeg een kind. Haar 'moeder' en 'zus' pasten regelmatig op.

Na zeven jaar verhuisde ze terug naar Friesland, maar het contact bleef intensief. „Ik vond het ook belangrijk dat mijn kinderen een band opbouwden met hun familie.” Haar ooms en tantes kwamen regelmatig voor drie maanden naar Nederland. Ze vierden vakanties en feestdagen samen. Marthainès liet ze Nederland zien. „Ze hoorden er gewoon bij.”

Later woonden twee Colombiaanse neefjes en een nichtje anderhalf jaar bij haar gezin in Goutum. Marthainès, die haar eigen uitvaartonderneming heeft, liet ze naar de internationale schakelklas gaan. „Ik betaalde alles, de vliegtickets, opleidingen, uitjes, en deed dat met liefde. Ik heb het financieel goed, wilde ze graag wat meegeven.” Haar drie kinderen groeiden zo op met hun Colombiaanse familieleden. In de loop der jaren vroeg ze Maria Belén met enige regelmaat: wat is er nou precies gebeurd na mijn geboorte? Hoe zit het met die andere naam? „Maar zij kon er nooit over praten, en dat heb ik gerespecteerd, al vond ik het wel raar.” Marthainès zag geen gelijkens met haar moeder. Die zei dat ze veel weg had van haar vader. „Ik dacht: dat zal dan wel kloppen.”

Ja, ze heeft getwijfeld over haar familie, of het om de 'echte' ging. Zeker nadat in oktober 2022 bleek dat er sprake was van mismatches bij het programma *Spoorloos* stelde ze vaker kritische vragen. „Maar ik wilde er niet aan dat mijn verhaal niet klopte. En ik ging ervan uit dat de redactie haar werk goed had gedaan.” Ook mentaal was ze nog niet zover dat ze stappen wilde zetten, met het risico haar hele leven overhoop te halen. „Ik dacht ook: dat kan ik mijn gezin en de rest niet aandoen.”

Toch vroeg ze haar 'familie' voor de zekerheid of die een DNA-test wilde doen. „Maar dat wilden ze niet, en toen ik aandrang werden ze zelfs boos.” Dus stapte ze in 2023 naar de omroep met de vraag of zij wellicht konden helpen. „Ik hoopte dat we er samen uit zouden komen en heb ze anderhalf jaar gegeven om naar mijn dossier te kijken.” Maar dit spoor liep dood. Marthainès kreeg te horen dat *Spoorloos* niks kon doen, omdat

25 jaar geleden

Eerste grutto-ei gevonden

Uco Zijlstra uit Nes (bij Akkrum) heeft zaterdagochtend om kwart voor acht tussen Aldeboarn en De Deelen het eerste grutto-ei gevonden. Zijlstra was samen met zijn vriend Pieter Kooistra uit Hurdegaryp aan het zoeken. Zijlstra heeft het ei laten liggen. „Jawis, der binne dochs al net net sa folle skriezen. Dit aai wie ek net maklik te finen. Ik ha it trochjûn oan alle aaisikers út dy omkriten. Dan kinne wy der mei syn allen op passe, sjoch.”